

EDUSKUNNAN VASTAUS 276/2006 vp

Hallituksen esitys laiksi poikkeusolojen vakuutustakuusta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi poikkeusolojen vakuutustakuusta (HE 80/2006 vp).

Valiokuntakäsittely

Talousvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (TaVM 30/2006 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

poikkeusolojen vakuutustakuusta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Poikkeusolojen vakuutustakuun antaminen

1 §

Poikkeusolojen vakuutustakuu

Valtioneuvosto voi valmiuslain (1080/1991) 2 §:ssä tarkoitetuissa poikkeusoloissa ja väestön toimeentuloa tai talouselämän toimintaa vakavasti vaarantavissa normaaliolojen häiriötilanteissa antaa määräämillään ehdoilla ja vastavakuutta vaatimatta valtioneuvoston vakuutuslaitoksen myöntämälle vahinkovakuutukselle (*poikkeusolojen vakuutustakuu*).

Poikkeusolojen vakuutustakuu voidaan antaa ainoastaan, jos vahinkovakuutusta voidaan pitää

välttämättömänä väestön toimeentulon tai maan talouselämän turvaamiseksi ja jos olosuhteisiin nähden asianmukaista jälleenvakuutusta ei ole saatavilla.

Valtioneuvosto vahvistaa poikkeusolojen vakuutustakuihin sovellettavat yleiset sopimusehdot.

2 §

Vakuutustakuun kesto ja enimmäismäärä

Poikkeusolojen vakuutustakuu voidaan antaa enintään kuudeksi kuukaudeksi kerrallaan.

Valtion vastuun määrä voi olla yhteensä enintään kymmenen miljardia euroa kalenterivuotta kohti.

3 §

Vakuutustakuun kohde

Edellä 1 §:n 1 momentissa tarkoitettussa vahinkovakuutuksessa vakuutuksen kohteena tai vakuutettuna voi olla:

1) suomalainen kauppa-alue, ilma-alue, ajoneuvo tai raidekulkuneuvo;

2) 1 kohdassa tarkoitettussa aluksessa, ajoneuvossa tai raidekulkuneuvossa kuljetettava tavara;

3) ulkomainen kauppa-alue, ilma-alue, ajoneuvo tai raidekulkuneuvo ja siinä kuljetettava tavara, kun kysymyksessä oleva tavara on Suomelle tärkeä;

4) 1 tai 3 kohdassa tarkoitettussa aluksessa, ajoneuvossa tai raidekulkuneuvossa työskentelevä henkilö, kun kysymyksessä on lakisääteinen tapaturmavakuutus;

5) 1 tai 3 kohdassa tarkoitetun aluksen, ajoneuvon tai raidekulkuneuvon käytöstä aiheutuva vahingonkorvausvastuu;

6) väestön toimeentulon tai maan talouselämän turvaamiseksi välttämätön muu etuus.

4 §

Takuumaksu ja käsittelymaksu

Poikkeusolojen vakuutustakuusta peritään takuumaksu, jonka suuruutta määrittäessä otetaan huomioon takuumaksun vastaavuus suhteessa riskiin, poikkeuksellisten olosuhteiden vakavuus, alueellinen laajuus ja merkitys vahinkovakuutuksen kohteelle tai vakuutetulle sekä muut valtiolle aiheutuvan riskin laatuun ja laajuuteen vaikuttavat seikat. Vallitsevat olosuhteet huomioon ottaen takuumaksua voidaan alentaa tai se voidaan jättää perimättä.

Vakuutustakuuta koskevista päätöksistä voidaan periä käsittelymaksu, joka määrätään vakuutustakuuasioden käsittelystä aiheutuvia keskimääräisiä kustannuksia vastaavaksi.

2 luku

Poikkeusolojen vakuutustakuutoimikunta

5 §

Asettaminen

Valtioneuvosto asettaa sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalla toimivan poikkeusolojen vakuutustakuutoimikunnan enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan.

6 §

Kokoonpano

Poikkeusolojen vakuutustakuutoimikunnassa on puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja vähintään kolme muuta jäsentä. Puheenjohtajalla ja vähintään kahdella muulla jäsenellä on oltava sellainen vakuutustoiminnan tuntemus kuin toimikunnan toiminnan laatuun ja laajuuteen katsoen on tarpeen.

Jos toimikunnan puheenjohtaja, varapuheenjohtaja tai muu jäsen eroaa tai kuolee kesken toimikauden, sosiaali- ja terveysministeriö määrää hänen tilalleen jäljellä olevaksi toimikaudeksi uuden puheenjohtajan, varapuheenjohtajan tai jäsenen.

7 §

Tehtävät

Poikkeusolojen vakuutustakuutoimikunnan tehtävänä on:

1) seurata ja arvioida sosiaali- ja terveysministeriön apuna huoltovarmuuteen vaikuttavia tekijöitä 1—4 §:n soveltamiseen liittyvissä kysymyksissä;

2) valmistella poikkeusolojen vakuutustakuihin sovellettavat yleiset ehdot;

3) valmistella 4 §:ssä tarkoitetun takuumaksun ja käsittelymaksun perusteet;

4) arvioida riskejä, pitää yhteyttä vakuutusenantajiin, vakuutuksenottajiin ja viranomaisiin, seurata olosuhteita, vakuutustakuun ehtojen noudattamista ja huoltovarmuuden ylläpitä-

miselle välttämättömien hyödykkeiden varastointia ja tuontitarvetta sekä muilla tarvittavilla toimenpiteillä hallinnoida poikkeusolojen vakuutustakuita;

5) hoitaa muut sosiaali- ja terveysministeriön määräämät poikkeusolojen vakuutustakuihin liittyvät selvitys-, tutkimus- ja valmistelutehtävät.

Toimikunnan on vuosittain viimeistään maaliskuussa annettava sosiaali- ja terveysministeriölle kertomus edellisen vuoden toiminnastaan.

8 §

Tiedonsaantioikeus

Poikkeusolojen vakuutustakuutoimikunnalla on oikeus saada poikkeusolojen vakuutustakuiden hallinnointia varten välttämättömät tiedot viranomaisilta sekä vakuutus- ja eläkelaitoksilta sen estämättä, mitä salassapidosta tai tietojen luovuttamisesta muualla laissa säädetään.

9 §

Päätösvaltaisuus, asiantuntijat ja palkkiot

Poikkeusolojen vakuutustakuutoimikunta on päätösvaltainen, kun kokouksessa on läsnä toimikunnan puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja vähintään puolet muista jäsenistä. Toimikunnassa päätökset tehdään yksinkertaisella äänten enemmistöllä. Äänten mennessä tasan ratkaisee kokouksen puheenjohtajan ääni.

Toimikunnalla on oikeus käyttää asiantuntijoita.

Sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa toimikunnan jäsenten ja asiantuntijoiden palkkiot.

10 §

Virkavastuu

Poikkeusolojen vakuutustakuutoimikunnan jäseniin, asiantuntijoihin ja muihin toimikunnan tehtäviä hoitaviin sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä heidän hoitaessaan toimikunnan tehtäviä.

Toimikunnan on poikkeusolojen vakuutustakuiden käsittelyssä ja hallinnoinnissa noudatettava, mitä hallintolaissa (434/2003) ja kielilaissa (423/2003) säädetään.

3 luku

Erinäiset säännökset

11 §

Virka-apu

Poliisin ja muiden viranomaisten on annettava tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten täytäntöönpanossa tarvittavaa virka-apua.

12 §

Muutoksenhaku

Tässä laissa tarkoitettuun päätökseen saa hakea muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Päätöstä on kuitenkin noudatettava heti valituksesta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

13 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Poikkeusolojen vakuutustakuusta on tämän lain säännösten ohella muutoin voimassa, mitä valtion lainanannosta sekä valtiontakauksesta ja valtiontakuuasta annetussa laissa (449/1988) säädetään valtiontakuuasta.

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään, poikkeusolojen vakuutustakuutoimikunnan tässä laissa tarkoitetun toiminnan julkisuuteen sovelletaan soveltuvin osin vakuutusyhtiölain (1062/1979) 18 luvun 6, 6 b ja 6 c §:ää.

Sen estämättä, mitä salassapidosta tai tietojen luovuttamisesta muualla laissa säädetään, poikkeusolojen vakuutustakuutoimikunnan on annettava valtioneuvostolle, sosiaali- ja terveysministeriölle, Vakuutusvalvontavirastolle ja Huoltovarmuuskeskukselle niiden määräämässä ajassa toiminnastaan tietoja, jotka ovat tarpeen tässä

laissa tai vakuutustoimintaa koskevissa laeissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi tai huoltovarmuuden turvaamiseksi.

14 §

Tarkemmat säännökset

Tarkemmat säännökset poikkeusolojen vakuutustakuun takuumaksun ja käsittelymaksun määräytymisestä sekä poikkeusolojen vakuutustakuutoimikunnan hallinnosta ja toiminnan järjestämisestä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

15 §

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tällä lailla kumotaan 22 päivänä heinäkuuta 1991 annetun valmiuslain 12 b ja 40 b—40 d §, sellaisina kuin ne ovat laissa 696/2003, ja poikkeusolojen vakuutustakuutoimikunnasta 4 päivänä joulukuuta 2003 annettu valtioneuvoston asetus (998/2003).

Valmiuslain nojalla asetetun poikkeusolojen vakuutustakuutoimikunnan toimikausi jatkuu nykyisen toimikauden loppuun, jollei valtioneuvosto sitä ennen aseta uutta toimikuntaa tämän lain nojalla.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 31 päivänä tammikuuta 2007
